Toma podporuje obnovu studánek

Studánky mají na našem území mnohasetletou tradici. Ještě ve druhé polovině minulého století se jejich počet odhadoval na deset tisíc. V současnosti jich statistiky uvádějí už jen méně než pět tisíc. „Ačkoli v současnosti už studánky neslouží primárně jako zdroj pitné vody, stále zůstávají důležitou a oblíbenou součástí české krajiny," vysvětluje v rozhovoru pro Deník Michal Vávřil, marketingový manažer Tomy, tradiční značky balených pramenitých vod, která na konci května spustila projekt Živé studánky.

Proč vlastně studánky tak rychle mizí?

Ještě v minulém století pracovalo mnohem více lidí přímo v krajině. A ti studánky běžně využívali jako přirozený zdroj vody. Se stěhováním lidí do měst a rozvojem vodovodních sítí se o studánky přestal mít kdo starat, a tak postupně ztrácely svůj původní význam. Mnoho někdejších studánek tak zpustlo či úplně zaniklo. Vliv mají i změny v krajině a vývoj klimatu.

Michal Vávřil, Toma a Petr Stýblo, Český svaz ochránců přírody.

Nehraje roli i úbytek podzemních vod, o kterém mluví odborníci?

To je samozřejmě další příčina. Před nedostatkem zásob vody v přírodě varují odborníci stále častěji. Tento problém se nevyhýbá ani menším vodním zdrojům jako jsou studánky. Proto chceme projektem Živé studánky zvýšit mezi širokou veřejností povědomí o významu vodních zdrojů v přírodě a lidi do péče o ně také aktivně zapojit.

Jak myšlenka na renovaci a obnovení vybraných studánek v Tomě vlastně vůbec vznikla?

Voda Toma Natura pramení hluboko v Národní přírodní rezervaci Adršpašsko-teplických skal

a je natolik čistá, že ji stáčíme přímo do lahví, aniž by ji bylo třeba jakkoliv chemicky nebo jinak upravovat. Dlouhodobě o ní hovoříme jako o „živé“ vodě. A protože živá voda život dává, přišla nám zcela přirozená myšlenka, že na oplátku budeme vracet život vodě tam, kde to sama potřebuje. Studánky jsou vlastně takovými malými sourozenci našeho pramene.

Jak jste z těch 4500 vybírali studánky, které si renovaci zaslouží jako první?

To byla jedna z nejtěžších věcí. Předvýběr vhodných studánek nám pomohli udělat odborníci z Českého svazu ochránců přírody, se kterým na projektu spolupracujeme. Od počátku jsme chtěli zapojit i veřejnost, aby se do finálového výběru dostaly studánky, které jsou spjaté s okolím, lidé je znají a skutečně navštěvují. Studánky byly a stále jsou oblíbeným prvkem české krajiny, mají i svou kulturní a historickou hodnotu. Až do konce července tak lze na www.zivestudanky.cz hlasovat o studánkách, které se dočkají renovace v prvních šesti krajích a v Praze. Příští rok počítáme s výběrem studánek ve zbývajících sedmi krajích České republiky.

Studánka Krajcperk v pražských Hlubočepech, jedna ze soutěžních studánek ve Středočeském kraji a Praze.

Jak dlouho bude projekt Živé studánky pokračovat?

Zatím počítáme se dvěma roky, kdy pokryjeme studánky postupně ve všech krajích České republiky. Ale pokračovat bychom mohli dlouhodobě. Nejde o nijak velká gesta, ale spíše o cílenou pomoc na konkrétních místech v přírodě. Budeme rádi, kdyby se do aktivní obnovy a údržby studánek postupně zapojilo nejen více lidí, ale i obcí a firem.

Jak bezpečné je ze studánek pít? Jde o pitnou vodu?

V naší laboratoři jsme provedli základní chemický rozbor vody ze všech předem vybraných studánek. Nechtěli jsme, abychom renovovali studánku, kde se později ukáže například nadlimitní hodnota dusičnanů. Nakonec jsme byli kvalitou vody ve studánkách příjemně překvapeni. Je si ale třeba uvědomit, že studánky jsou otevřený nechráněný zdroj vody, který podléhá vnějším vlivům, jak přírodním tak ze strany člověka. Pokud chemický i mikrobiologický rozbor potvrdí nezávadnost vody, neznamená to, že to bude platit i třeba za dva měsíce.

Tak tedy pít či nepít?

Z na první pohled navštěvované a udržované studánky bych se příležitostně napít neobával. Něco jiného by samozřejmě bylo konzumovat ji bez kompletního rozboru pravidelně a dlouhodobě.